

Loại vi nấm *Malassazia furfur* gây bệnh lang ben chủ yếu làm tổn thương bề mặt da. Nó có thể tồn tại trên làn da khỏe mạnh, khi gặp điều kiện thuận lợi mới gây bệnh. Nấm lang ben lây qua tiếp xúc da trực tiếp hay qua vật dụng như quần áo, khăn lau.

Lang ben là một bệnh ngoài da phổ biến ở vùng nhiệt đới nóng ẩm; gặp chủ yếu ở người trẻ. Điều kiện thuận lợi để phát bệnh là làn da nóng ẩm do khí hậu, hoạt động thể lực, mặc quần áo bó sát, tiếp xúc nhiều mồ hôi. Bệnh Cushing (một loại bệnh nội tiết), suy giảm miễn dịch, suy dinh dưỡng cũng là những yếu tố làm bệnh dễ phát sinh.

Tổn thương da thường là các dát giới hạn (trên bề mặt da bình thường), đôi khi là các dát tăng sắc tố (sẫm màu da bình thường) hoặc dát hồng ban (vết hồng đỏ). Một số các tổn thương tổn có vảy mịn như phấn. Nếu dùng bàn chải hoặc dao cùn cạo thì vảy mịn tróc ra rõ hơn (dễ hiểu và vẽ bào).

Dát hình tròn hay hình bầu dục, kích thước nhỏ li ti đến vài centimet, có thể kết hợp lại thành những đám lớn hơn có viền ngoài ngoèu như bờn đ. Vị trí tổn thương tổn thường là những vùng da bị che kín, tiếp xúc nhiều mồ hôi như nách, gập áo, gập quần, mông, bẹn, mặt trong cánh tay, đùi, vùng mặt (trên cổ tai, hàm dưới).

Lang ben thường chỉ gây cảm giác châm chích khi nóng nắng, ngứa ít hoặc không ngứa. Do đó, ngứa chỉ bắt đầu khi chườm sữa, nhất là khi tắm nước nóng ở vùng da khó nhìn thấy (vùng lưng). Nếu không ngứa, thường chỉ gây ngứa một phần nên bệnh nhân thường không chườm sữa mà để cho lang ben lan rộng, trở nên khó trị và có thể là nguyên nhân gây ngứa khác. Bệnh khởi phát hay tái phát, nhất là khi không biết cách phòng ngừa và điều trị đúng.

Nhiều bệnh cũng có triệu chứng ngứa như lang ben. Do đó, bệnh nhân cần đến khám bác sĩ chuyên khoa để được chẩn đoán chính xác. Triệu chứng bác sĩ cần khám lâm sàng là ngứa. Một số triệu chứng hỗ trợ làm thêm xét nghiệm tìm vi nấm.

Đề phòng và trị lang ben, loại bệnh dễ điều trị nhưng cần lưu ý cho vì nấm gây bệnh là vấn đề quan trọng nhất. Nên mặc đồ thoáng, nhất là vào mùa nóng; tắm rửa, thay đồ hàng ngày. Không sử dụng chung đồ dùng cá nhân như khăn lau, quần áo... Quần áo phải phơi khô. Trong lúc đang bệnh bệnh cần là tránh khi mặc.

Khi bệnh mới phát, tắm nước ấm thì chỉ cần dùng thuốc bôi da dùng nấm (ASA, Antimycose, BSI), dùng kem (các azole) hay xốt... Nên bôi cả vùng da xung quanh tắm nước, bôi 1-2 lần/ngày trong 1-3 tuần. Khi tắm nước lạnh thì tiếp tục bôi thuốc thêm một thời gian nữa (khoảng 1 tuần) để tránh tái phát.

Thuốc dùng toàn thân gồm Ketoconazole, Itraconazole..., dùng trong trường hợp tắm nước lan rộng ở nhiều vị trí. Đôi khi cần dùng thuốc bôi ngoài da và thuốc uống.

Lưu ý: Thuốc dùng tại chỗ có thể gây kích thích da (ngứa, rát, nổi mụn...), mặc đồ nhiều hay ít tùy thuốc vào tắm nước và tắm bệnh nhân. Thuốc uống có thể gây rối loạn tiêu hóa, đau bụng; gây đau gan, đau thận, triệu chứng tác dụng khác... Không nên dùng cho phụ nữ có thai, đang cho con bú...

(Theo Sách Khỏe & Đẹp Sống)